

KUMPEL

6-10 LAT

DLA POLONII

E-MAGAZYN DLA DZIECI POLONIJNYCH Z CAŁEGO ŚWIATA

WYDANIE 2/2021

W ŚWIECIE LEKTUR: „Szewczyk Dratewka”

WIEM WIĘCEJ O POLSCE: Polscy królowie

SPRAWDZAM SIĘ: Polska jest ciekawa!

POZNAJĘ POLSKĄ PRZYRODĘ: Wróbel i zięba

MOJE MALOWANKI: Moja MAMA! Mój TATA!

POZNAJEMY SIĘ: Antek z Somerset West w Afryce Południowej

KARTA SŁAWNYCH POLAKÓW:

Henryk Arctowski – polski badacz krajów polarnych

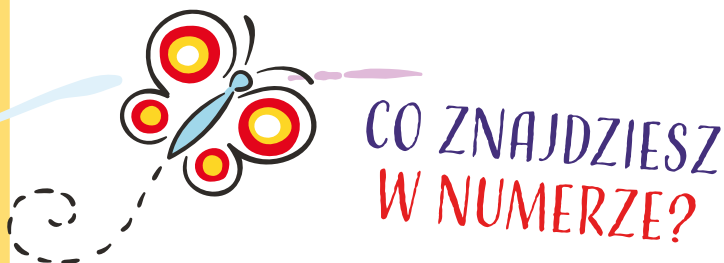
POLSKA jest
w NAS!

Cześć!

Przed Wami drugi numer „Kumpla dla Polonii”. Wspólnie będziemy uczyć się języka polskiego, poznawać polskie powiedzonka i lektury. Udamy się w ciekawe miejsca niedaleko Warszawy, gdzie podobno można spotkać duchy... Te zamki trzeba zobaczyć, bo są naprawdę niezwykłe! Udamy się też w podróż w czasie, by poznać polskich królów i królową. Co jeszcze? Poznamy ziębę, która lubi mieszkać w Polsce, a na całym świecie słynie z pięknego śpiewu. Dowiedziecie się też, kto badał Antarktydę i tak bardzo się zasłużył, że jego imienia są góry, półwyspy i stacje badawcze. Troszkę się też pośmiejemy, sprawdzimy, o czym rozmawiają zwierzaki, i spróbujemy wypowiedzieć różne łamańce językowe. Będzie śmiesznie. 😊

Jak zawsze zapraszamy też na nasze konta na Facebooku i Instagramie. Piszcie do nas. Opowiedzcie o sobie, swojej szkole, napiszcie nam, co ciekawego się u Was dzieje. „Kumpel dla Polonii” to pismo dla Was – małej Polonii z całego świata!

Zapraszam do czytania,
Agnieszka Wyganowska
redaktor naczelna
„Kumpel dla Polonii”

- s. 4 **WIEM WIĘCEJ O POLSCE:** Polscy królowie
- s. 8 **PODRÓŻUJĘ PO POLSCE:** Niedaleko Warszawy...
- s. 10 **WŚWIECIE LEKTUR:** „Szewczyk Dratewka”
- s. 14 **MÓWIĘ PO POLSKU:** Co znaczą te powiedzonka?
- s. 16 **PISZĘ PO POLSKU:** Rodzaje
- s. 18 **POŚMIJMY SIĘ:** Żarty i żarciki 😊
- s. 20 **CZYTAMI WIEM:** Kto zjada Księżyc?
- s. 22 **SPRAWDZAM SIĘ:** Polska jest ciekawa!
- s. 26 **POZNAJĘ POLSKĄ PRZYRODĘ:** Wróbel i zięba
- s. 28 **MOJE MALOWANKI:** Moja MAMA! Mój TATA!
- s. 30 **DOBRE POLSKIE KSIĄŻKI:** Warto przeczytać!
- s. 32 **WIEM, JAK TO ZROBIĆ:** Owocowa wyspa
- s. 34 **POZNAJEMY SIĘ:** Antek z Somerset West w Afryce Południowej
- s. 36 **JEST TAKA SZKOŁA:** Polska Szkoła Sobotnia im. Pana Kleksa w Accrington
- s. 38 **KONKURSY I AKCJE** dla polonijnych dzieci i ich rodziców
- s. 39 **KARTA SŁAWNYCH POLAKÓW:** Henryk Arctowski – najbardziej znany polski badacz krajów polarnych
- s. 40 **ĆWICZĘ JĘZYK... POLSKI!:** Spróbuj wypowiedzieć te łamańce językowe

ZAPRASZAMY WAS DO TWORZENIA E-MAGAZYNU „KUMPEL DLA POLONII”! DZIECI I DOROSŁYCH, OCZYWIŚCIE! 😊

UWAGA, DZIECI!

Możecie się pokazać – wystarczy przysłać zdjęcia i opowiedzieć o sobie i swoich pasjach. Więcej informacji na stronie 34.

Przysyłajcie też ulubione żarty w języku polskim, chętnie je opublikujemy – informacje, jak to zrobić, znajdziecie na stronie 18.

UWAGA, RODZICE, NAUCZYCIELE, BIBLIOTEKARZE...!

W Waszej polonijnej szkole dzieje się coś ciekawego, planujecie duże wydarzenie lub konkurs dla polonijnych dzieci i młodzieży – napiszcie nam o tym. Opublikujemy informacje, pomożemy Wam dotrzeć do szerszego grona odbiorców.

Nasz e-mail: redakcja@kumpel.com.pl

KUMPEL
DLA POLONII

POLSKIE BRACTWO
KAWALERÓW GUTENBERGA

E-magazyn „Kumpel dla Polonii” tworzą

Koordynator projektu:
prof. dr hab. Dariusz Kuźmina

Redaktor naczelna:
Agnieszka Wyganowska

Skład i łamanie graficzne:
IlustraDorka Dorota Domagała

Okładka: Monkey Business Images/Shutterstock.com

Zdjęcia: Shutterstock.com, domena publiczna/Wiki-media Commons

Adres redakcji:

e-mail: redakcja@kumpel.com.pl
ul. Zagójska 7, lok. 5
04-160 Warszawa

Dystrybucja:

Polonijna Biblioteka Cyfrowa

Wydawca:

Polskie Bractwo Kawalerów Gutenberga
ul. Marywilska 34E
03-228 Warszawa

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2021.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autorów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

Polscy królowie

Czy wiesz, że Polską kiedyś rządili królowie? Tak – tacy prawdziwi, z koroną na głowie. Teraz już w Polsce królów nie ma, ale uczymy się o nich na historii.

Pierwszym królem Polski został Bolesław, którego poddani nazywali Wielkim lub Wspaniałym, a po latach nadano mu przydomek Chrobry. Dziś tego słowa nie rozumiemy, ale kiedyś znaczyło ono: mężny, dzielny, odważny. Koronę założono Bolesławowi Chrobremu w 1025 roku, jednak niedługo się nią cieszył, bo wkrótce zmarł.

A TO CIEKAWE!

Część królów nazywamy imionami i przydomkami, bo dawniej nie było nazwisk. Popularnym przydomkiem był „Wielki”, ale później kilku „Wielkim królom” zmieniono przydomek, by ich ze sobą nie mylić.

Przydomek królów są czasem mylące. Na przykład król Zygmunt nazywany Starym wcale nie został królem w podeszłym wieku. Ale po nim władzę miał objąć jego syn, który też miał na imię Zygmunt, więc dla odróżnienia od młodego królewicza jego ojca nazwano Starym.

Polska miała też króla-kobietę! Nie królową, która była żoną króla, lecz królową sprawującą władzę w Polsce. Była to bardzo młodziutka **królowa Jadwiga**, dla której jednak szybko poszukano męża, by to on przejął obowiązek królowania.

Za ostatniego króla Polski uważa się **Stanisława Augusta Poniatowskiego**, któremu włożono koronę w 1764 roku. Za jego panowania Polska została podzielona pomiędzy trzy państwa sąsiadujące i zniknęła z map – mówimy, że „znalazła się pod zaborami”.

Polscy królowie

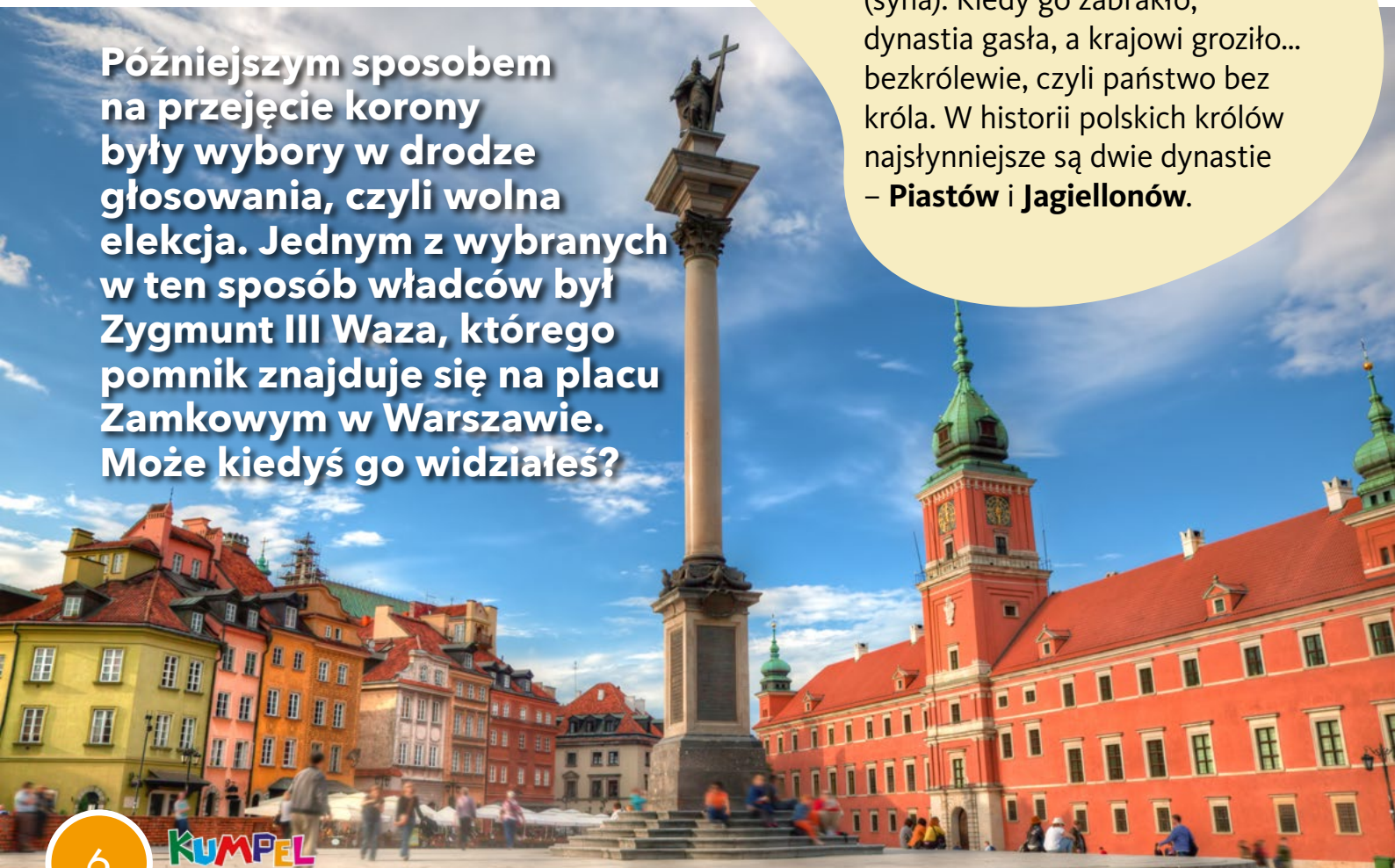
Jak można było zostać królem Polski?

Najprościej – trzeba było mieć ojca-króla i po nim odziedziczyć koronę. Prawo do korony zazwyczaj przysługiwało najstarszemu synowi, ale to nie zawsze było uznawane za sprawiedliwe przez młodsze rodzeństwo. Po śmierci ojca-króla dochodziło więc do kłótni, bójek, a nawet zabójstw.

Dziedziczenie korony było możliwe, jeśli król i królowa doczekali się męskiego potomka (syna). Kiedy go zabrakło, dynastia gaśła, a krajowi groziło... bezkrólewie, czyli państwo bez króla. W historii polskich królów najśłynniejsze są dwie dynastie – **Piastów** i **Jagiellonów**.

Późniejszym sposobem na przejęcie korony były wybory w drodze głosowania, czyli wolna elekcja. Jednym z wybranych w ten sposób władców był Zygmunt III Waza, którego pomnik znajduje się na placu Zamkowym w Warszawie. Może kiedyś go widziałeś?

Czy wiesz, że...

Wizerunki królów znajdują się na polskich banknotach. Na przykład na banknocie 20 złotych jest Bolesław Chrobry, o którym czytałeś na poprzednich stronach.

A na banknocie 50 złotych jest Kazimierz Wielki, o którym mówi się, że „zastał Polskę drewnianą, a zostawił murowaną”, bo nakazał wybudować wiele zamków i innych budowli.

W okolicach Warszawy znajduje się wiele niezwykłych miejsc. Między innymi zamki z duchami i muzeum wielkiego pianisty.

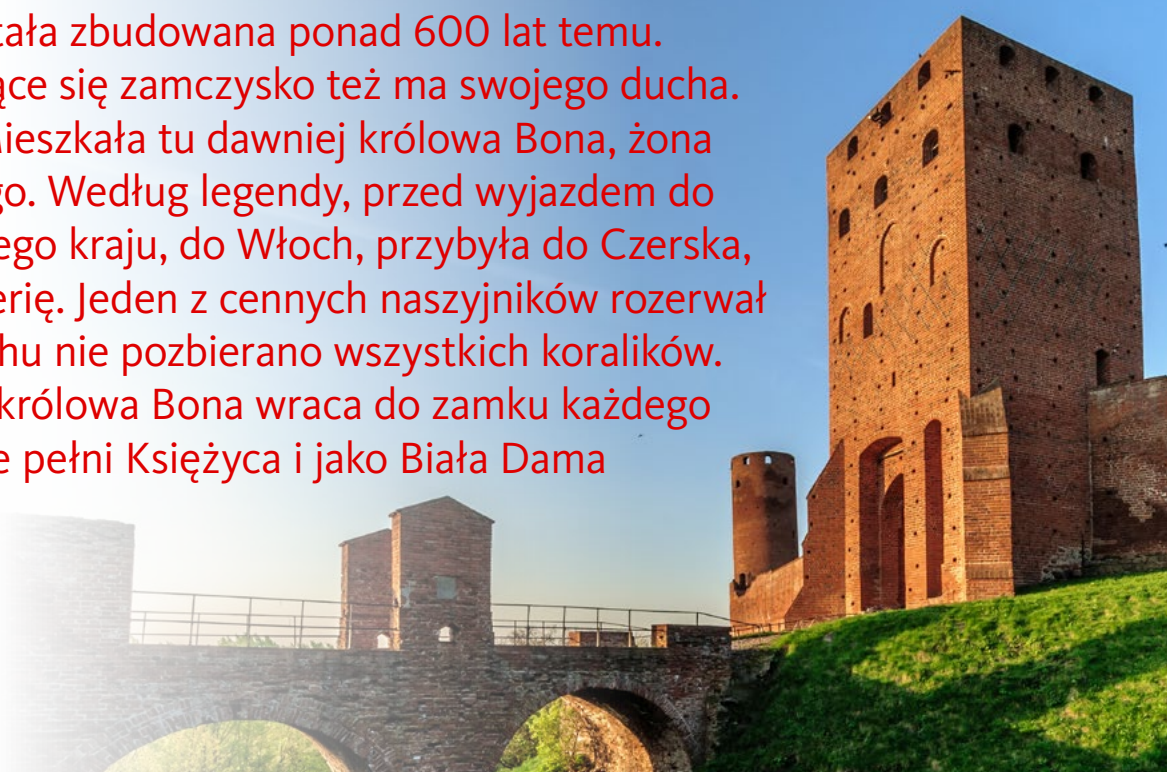

LIW

Na zamku w Liwie, koło Węgrowa, czasami można zobaczyć Żółtą Damę. Kim ona jest? Otóż kasztelan podejrzewał swą żonę Ludwikę o zdradę. Dlaczego? Podarował swojej żonie pierścień z brylantem, który wkrótce przepadł. Podarował więc drugi, ale historia się powtórzyła. Kiedy dawał trzeci, ostrzegł żonę, że czeka ją kara, jeśli pierścień zniknie – niestety, znów przepadł. Wyrok był surowy – kobietę ścięto na dziedzińcu. Jakiś czas później przypadkowo odnaleziono pechowe pierścienie... w gnieździe sroki. A teraz Żółta Dama spaceruje po murach w żółtej sukni i z płaczem zapewnia o swej niewinności...

CZERSK

Ta warownia została zbudowana ponad 600 lat temu. Jak każde szanujące się zamczysko też ma swojego ducha. A było to tak... Mieszkała tu dawniej królowa Bona, żona Zygmunta Starego. Według legendy, przed wyjazdem do swojego rodzinnego kraju, do Włoch, przybyła do Czerska, aby zabrać biżuterię. Jeden z cennych naszyjników rozerwał się, ale z pośpiechu nie pozbierano wszystkich koralików. Dlatego właśnie królowa Bona wraca do zamku każdego miesiąca w czasie pełni Księżycy i jako Biała Dama poszukuje pereł.

ŻELAZOWA WOLA

W 1810 roku właśnie tutaj przyszedł na świat Fryderyk Chopin. Można zwiedzić dom, w którym się urodził i w którym teraz mieści się muzeum.

Dworek otacza park, na terenie którego znajduje się pomnik kompozytora. Wewnątrz budynku obejrzysz wizerunki członków rodziny Chopinów, a także widoki Warszawy. Oczywiście wszędzie rozbrzmiewa muzyka wielkiego pianisty.

„Szewczyk Dratewka”

Na podstawie utworu Janiny Porazińskiej
opowiada Ola Pryczkowska.

Zył sobie kiedyś ubogi szewczyk zwany Dratewką. Nie miał on ani domu, ani pieniędzy, toteż wędrował całymi dniami w poszukiwaniu pracy. Pewnego dnia zobaczył, jak mrówki próbują naprawić zepsute przez niedźwiedzia mrowisko. Szewczyk zebrał rozrzucone patyki i usypał je w stos. W zamian za to mrówkowa matka obiecała mu pomoc, gdy tylko będzie w potrzebie. Szewczyk podziękował jej bardzo, ukłonił się i poszedł dalej.

Jakiś czas później podczas wędrówki przez puszcę Dratewka zobaczył zniszczoną barć. Miał dobre serce, więc od razu pomógł pszczołom – umieścił plastry wosku znowu w sosnowej dziupli i zatamował spływający po drzewie miód. Za okazaną dobroć królowa pszczoł obiecała Dratewce, że pewnego dnia pszczoły mu się odwdzięczą. Szewczyk znowu ukłonił się nisko i powędrował dalej.

Wędrował, wędrował, aż zaszedł nad staw. Gdy nakarmił chlebem kaczki, które po nim pływały, wspaniała kaczor przyrzekł mu pomoc, kiedy tylko zajdzie taka potrzeba. I znowu szewczyk podziękował pięknie, i znowu ruszył w dalszą drogę, nie wiedząc nawet, że już niebawem z obiecanej pomocy skorzysta.

Parę dni później bowiem zaszedł pod zamek, w którego wieży uwięziona była pewna panna. Uwolnić mógł ją tylko wielki śmiałek. Szewczyk postanowił spróbować szczęścia. Zaraz też pojawiła się czarownica, która dała mu dwa zadania do

TWÓJ SŁOWNICZEK

BARĆ – dziupla z gniazdem pszczoł.

SZEWEC – osoba zajmująca się robieniem i naprawianiem butów.

WOSK PSZCZELI – substancja wydzielana przez pszczoły. Służy im ona do budowy plastrów, w których gromadzą miód lub składają jaja.

wykonania i jedną zagadkę do rozwiązania. Pierwsze zadanie polegało na oddzieleniu zmieszanych ze sobą ziaren maku i piasku. Szewczyk pewnie sam by sobie z tym nie poradził w wyznaczonym czasie, ale na szczęście z pomocą przyszły mu mrówki. Drugim zadaniem było odnalezienie złotego kluczyka zatopionego w stawie. Tu pomocne okazały się kaczki. Natomiast w odgadnięciu, która z dziewięciu ubranych na biało panien jest dziewczyną z wieży, pomogły mu pszczoły. Czarownica ze złości zamieniła się w ptaka i odleciała, a dobry chłopak ożenił się z panną i do dziś dnia mieszkają razem w zamku.

Sprawdź, co zapamiętałeś z lektury!

1. Jakim zwierzętom Szewczyk Dratewka okazał serce?

- a) Mrówkom, pszczołom, kaczkom.
- b) Mrówkom, chrząszczom, kaczkom.
- c) Chrząszczom, pszczołom, kaczkom.

2. Na czym polegało drugie zadanie, które miał wykonać szewczyk, by uwolnić pannę?

- a) Na zrobieniu złotego trzewika dla czarownicy.
- b) Na oddzieleniu ziaren piasku od ziaren maku.
- c) Na odnalezieniu zatopionego w stawie złotego kluczyka.

3. Kto pomógł Dratewce wskazać właściwą pannę?

- a) Chrząszcze.
- b) Pszczoły.
- c) Mrówki.

Zadanie 1.

Z podanego poniżej zestawu liter wykreśl wyrazy:
mrówki, szewczyk, kaczki, pszczoły.

M D R Ó R W K I A S Z T E W C E Z Y K W K A C Z K K I P S Z A C Z O Ł Y

Z pozostałych liter utwórz hasło i zapisz je poniżej.

Zadanie 2.

Czy wiesz, że „ó” piszemy, kiedy wymienia się na „o”.
Uzasadnij pisownię podanych niżej wyrazów.

mrówka, bo

pszczołka, bo

krówka, bo

sówka, bo

kózka, bo

Zadanie 3.

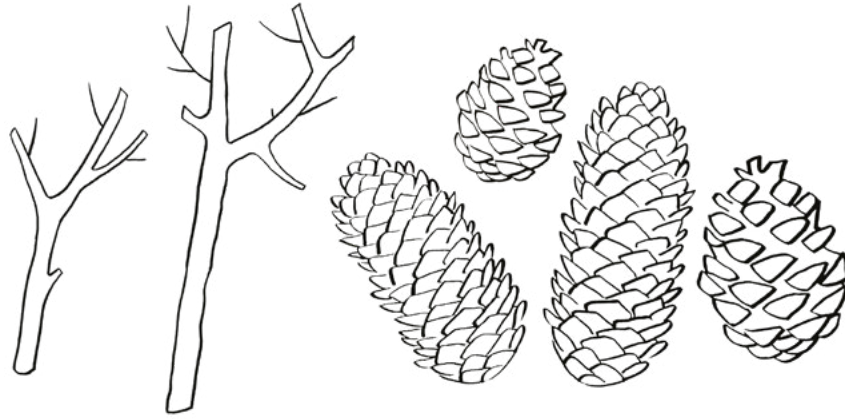
Pomóż mrówkom wykonać jeszcze jedno zadanie.
Bardzo trudne!

Przestaw jeden patyczek tak, by wszystko się zgadzało.

Zadanie 4.

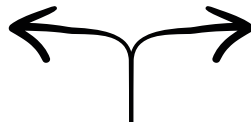
Pokoloruj dłuższą gałąź. Pokoloruj najmniejszą szyszkę.

CZY ZNASZ
TE POWIEDZONKA?

Pracowity jak pszczoła

Pracowity jak mrówka

Tak powiemy o kimś, kto dużo i dobrze pracuje. Jeśli ktoś tak powie o tobie, to możesz być bardzo zadowolony.

Skąd się wzięły te powiedzonka? Na pewno widziałeś kiedyś mrowisko. Mrówkom – małym owadom – udaje się zbudować te potężne i niezwykłe budowle właśnie dzięki swojej niezwykłej i słynnej pracowitości! Także pszczoły są bardzo pracowite. Już wczesną wiosną ruszają do pracy – zapylają kwitnące sady, łąny rzepaku i większość roślin. Zapylenie to przeniesienie pyłku z jednego kwiatu na drugi. Dzięki pszczołom zapyłone rośliny wydają owoce i mamy co jeść!

Odpowiedzi: 1) Dratewka. 2) mrowka, bo mrowisko; pszczołka, bo pszczoła; krówka, bo krowa; sówka, bo sowa; kózka, bo koza. 3) I + II = III

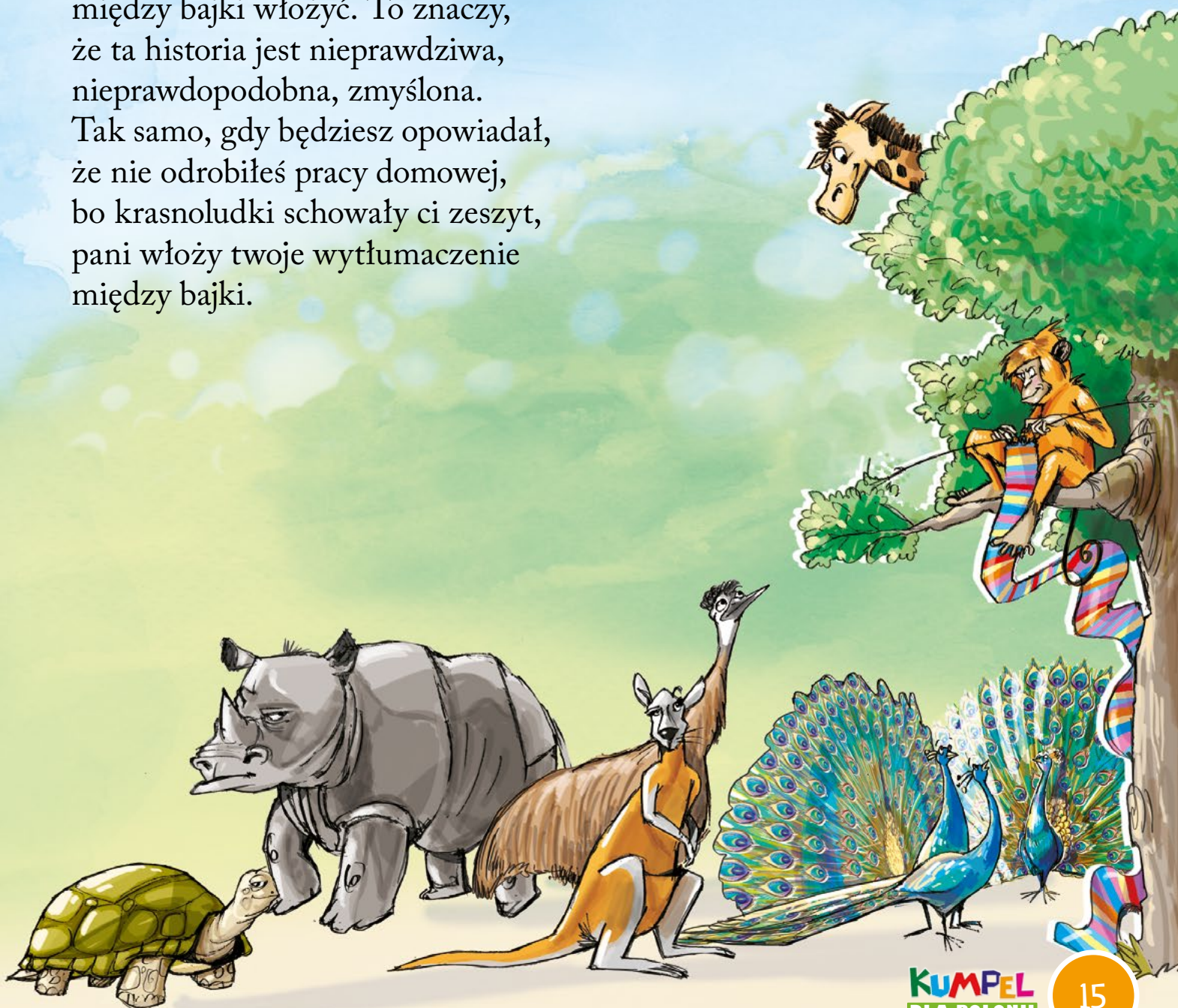
CZY ZNASZ TE POLSKIE POWIEDZONKA?

WYSOKI JAK DĄB, A GŁUPI JAK GŁĄB

To nie jest miłe usłyszeć takie słowa. Bo znaczą one, że ktoś bardzo wyrósł, ale niestety niewiele wie i umie. Lepiej więc uczyć się pilnie, czytać książki i czasopisma, poznawać świat, by wraz ze wzrostem przybywało i wiedzy. Wtedy nikt tak o tobie nie powie.

MOŻNA COŚ MIĘDZY BAJKI WŁOŻYĆ

Podobno mały uznały, że ich życie jest nudne i czas się czymś zająć. Od dziś będą robić szaliki dla zwierząt, by nigdy nie było im zimno. Czy wierzycie w tę opowieść? O nie, można ją między bajki włożyć. To znaczy, że ta historia jest nieprawdziwa, nieprawdopodobna, zmyślona. Tak samo, gdy będziesz opowiadał, że nie odrobiłeś pracy domowej, bo krasnoludki schowały ci zeszyt, pani włoży twoje wytłumaczenie między bajki.

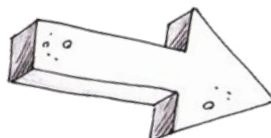

Jaki to rodzaj?

Bo do wyboru są trzy: męski, żeński i nijaki.
Sprawdź, jak je rozpoznać.

RODZAJ MĘSKI

ON

(ten) **chłopiec**

jaki? roześmiany, wysoki,

DOPISZ
W WYKROPKOWANYCH
MIEJSCACH SWOJE
PRZYMIOTNIKI.

(ten) **pies**

jaki? łaciaty, nieduży,

→
RODZAJ ŻEŃSKI

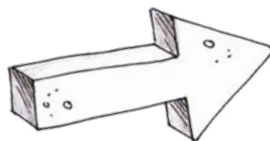
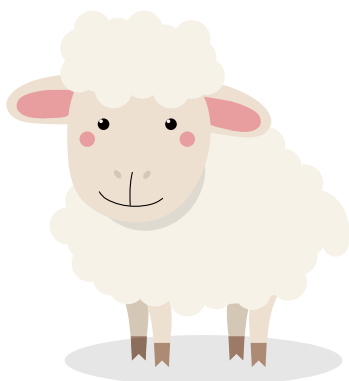
ONA

(ta) **dziewczynka**

jaka? wysportowana, uśmiechnięta,

(ta) **owca**

jaka? biała, puchata,

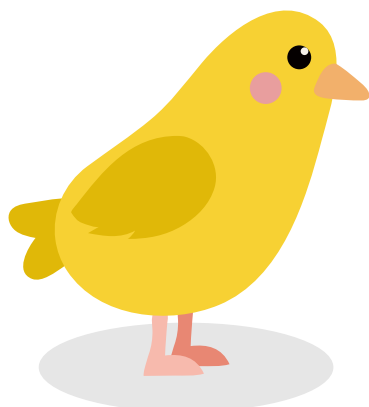
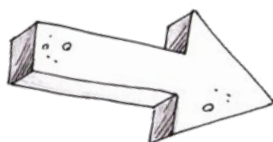

→
RODZAJ NIJAKI

ONO

(to) **dziecko**

jakie? uśmiechnięte, radosne,

(to) **pisklę**

jakie? małe, żółte,

ZNASZ JAKIŚ FAJNY ŻART?

Poproś o pomoc starsze rodzeństwo, rodziców... i przyslijcie żart e-mailem na adres redakcji: redakcja@kumpel.com.pl (w temacie: ŻART).

Najśmieszniejsze żarty będziemy publikować w kolejnych numerach „Kumpla dla Polonii”.

Co robi biznesmen w taziencie?
Zafatwia interesy.

Co robi skater w taziencie?
Szaleje na desce.

Przysłał Wojtek R.

Co ma komputer w nosie?
Wirusy!!!

Przysłał Rafał.

Dlaczego koty nie noszą kapeluszy?
– Mają inne sprawy na głowie.

Jakie trzysylabowe słowo zawiera wszystkie litery?
ALFABET.

Przysłał Artur.

– Panie doktorze, musi pan wymienić mi okulary, bo nic nie widzę.
– To prawda, jest pan w restauracji.

Nauczyciel pyta Jasia:
– Jakie kwiaty lubisz najbardziej?

– Róże.

– Proszę, napisz to na tablicy.

– Chyba jednak wolę maki
– mówi Jasio.

– Mamo, kup mi małą, proszę!!!

– A czym ty ją będziesz karmić, synku?

– Kup mi taką z zoo, ich nie wolno karmić.

Przysłał Bartłomiej.

Wyginam
śmiało
ciąto!
Dotychczas?!

Jak jeszcze raz
ktoś mnie
nazwie rakiem,
to uszczypnę.
Jestem krabem!

Dam radę!
Jestem
najszybszy!

Dlaczego nie
umyłaś buzi?
Łi
tam!

CZAS NA POOBIEDNIĄ DRZEMKĘ...

Kto zjada Księżyc? Dlaczego świeci i czy można po nim skakać?

CZY KSIĘŻYC ŚWIECI?

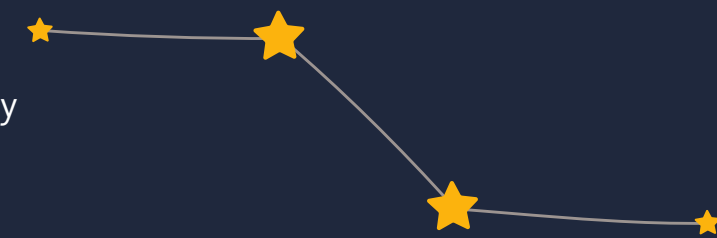
Księżyc wcale nie świeci jak Słońce. Jest on jasny tylko dlatego, że odbija światło słoneczne.

CIEKAWE!

Pierwszym człowiekiem, który wylądował na Księżycu, był Neil Armstrong – amerykański astronauta, który brał udział w misji Apollo 11 w 1969 roku.

KTO ZJADA KSIĘŻYC?

Nikt nie zjada Księżycy. Ani nie zmienia on swojego kształtu. To, że raz jest okrągły, a raz przypomina rogalik – to wina Słońca. Kiedy Księżyc porusza się po swojej orbicie dookoła Ziemi, Słońce oświetla go z różnych kierunków. Dlatego z Ziemi widzimy jego różne kształty. Pełnia jest, gdy widzimy Księżyc oświetlony w całości – wygląda wtedy jak okrągła tarcza. Księżyc jest w nowiu, kiedy prawie wcale go nie widać. Nie raz pewnie też widziałeś Księżyc w kształcie rogalika. 😊

CZY KSIĘŻYC JEST TAK DUŻY JAK SŁOŃCE?

Nie. Jest mniejszy. Tylko jest bliżej Ziemi, dlatego wydaje nam się równie duży.

W PODSKOKACH PO KSIĘŻYCU

Księżyc krąży dookoła Ziemi i obraca się jeszcze wokół własnej osi. Nie ma na nim drzew, ani oceanów, za to można zobaczyć mnóstwo kraterów. Skąd się wzięły?

To dziury po kamieniach (meteorytach), które spadały na Księżyc.

Po Księżycu chodzi się skokami. Dlaczego? Bo człowiek jest tam jakby sześć razy lżejszy. To powoduje, że nawet mały podskok wystarczy, by unieść się całkiem wysoko.

Co to znaczy?

Spadł z księżyca – tak mówimy o kimś, kto jest roztargniony.

Wygląda jak księżyc w pełni – to znaczy, że ktoś ma okrągłą, pyzatą twarz.

Polska jest ciekawa!

Odczytaj z mapy i zapisz poniżej nazwy ośmiu polskich miast.

Pamiętaj o wielkiej literze na początku każdej nazwy miasta!
Na przykład: Szczecin.

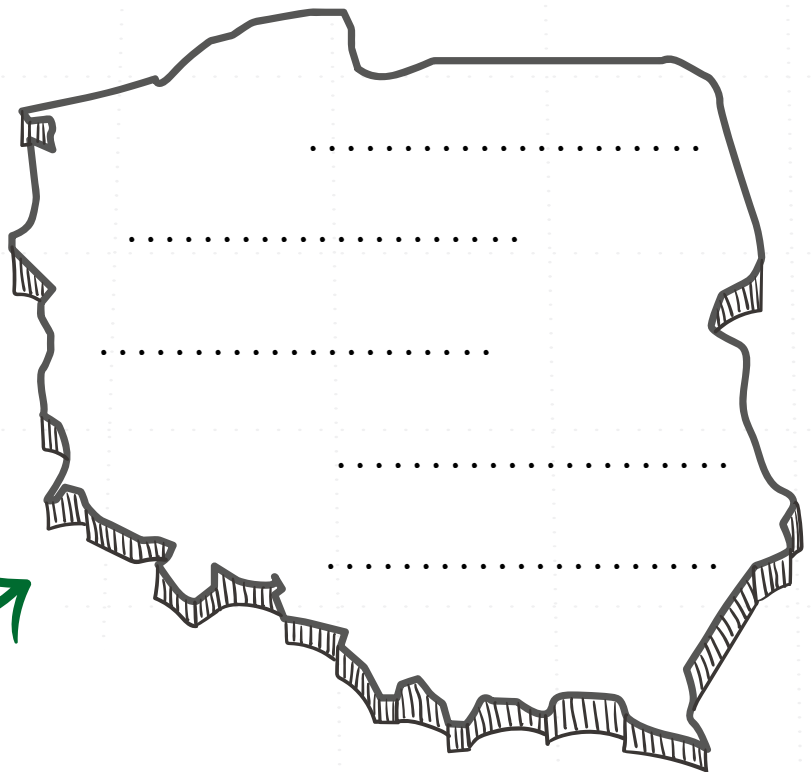
Eight sets of horizontal writing lines for recording the names of the cities.

Two sets of horizontal writing lines for recording the names of cities visited.

Two sets of horizontal writing lines for recording the names of cities visited.

Two sets of horizontal writing lines for recording the names of cities visited.

Na tej mapce wpisz nazwy polskich miast, które udało ci się kiedyś odwiedzić. Może mieszkają tam twoi dziadkowie, wujkowie, rodzeństwo...

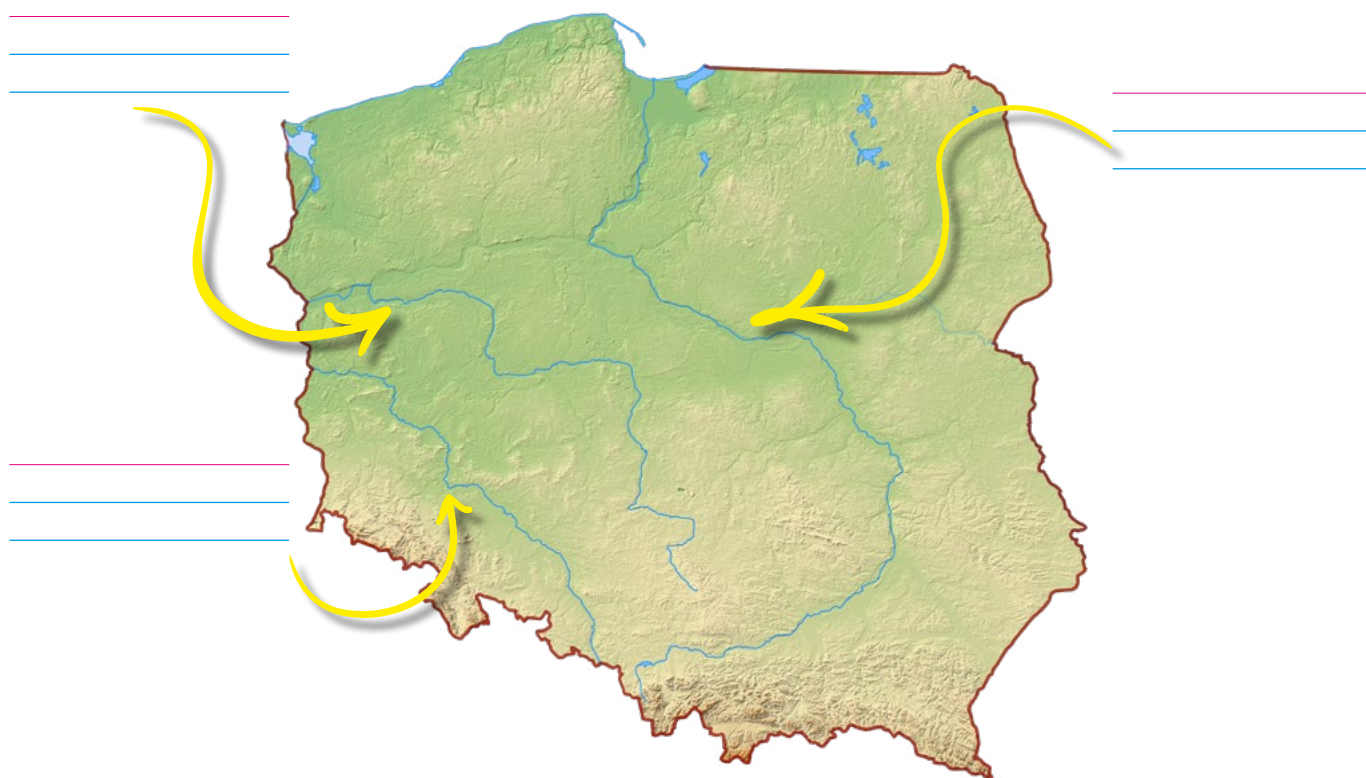

Uzupełnij mapę. Wpisz w odpowiednie miejsca nazwy trzech największych polskich rzek.

Wisła

Odra

Warta

Nazwy rzek też
piszemy wielką literą!
Na przykład: Wisła.

Uzupełnij zdania.

Stolica Polski – Warszawa – leży nad rzeką _____.

_____ to druga rzeka, oprócz Wisły, wymieniona w hymnie Polski.

_____ jest rzeką graniczną między Polską a Niemcami.

Wiem to o Polsce!

Te owoce rosną w Polsce.
Dobierz nazwy do rysunków.

jabłko, śliwka, czereśnia,
gruszka, truskawka

A teraz połącz owoce z ich cieniami.

Połącz sylaby i nazwij ptaki, które żyją w Polsce.
Wpisz odpowiednie nazwy pod rysunkami.

WRÓ

SRO

KA

BEL

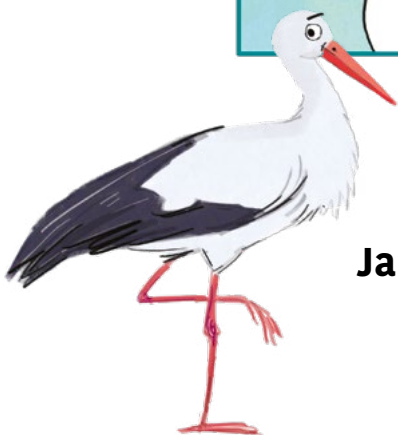
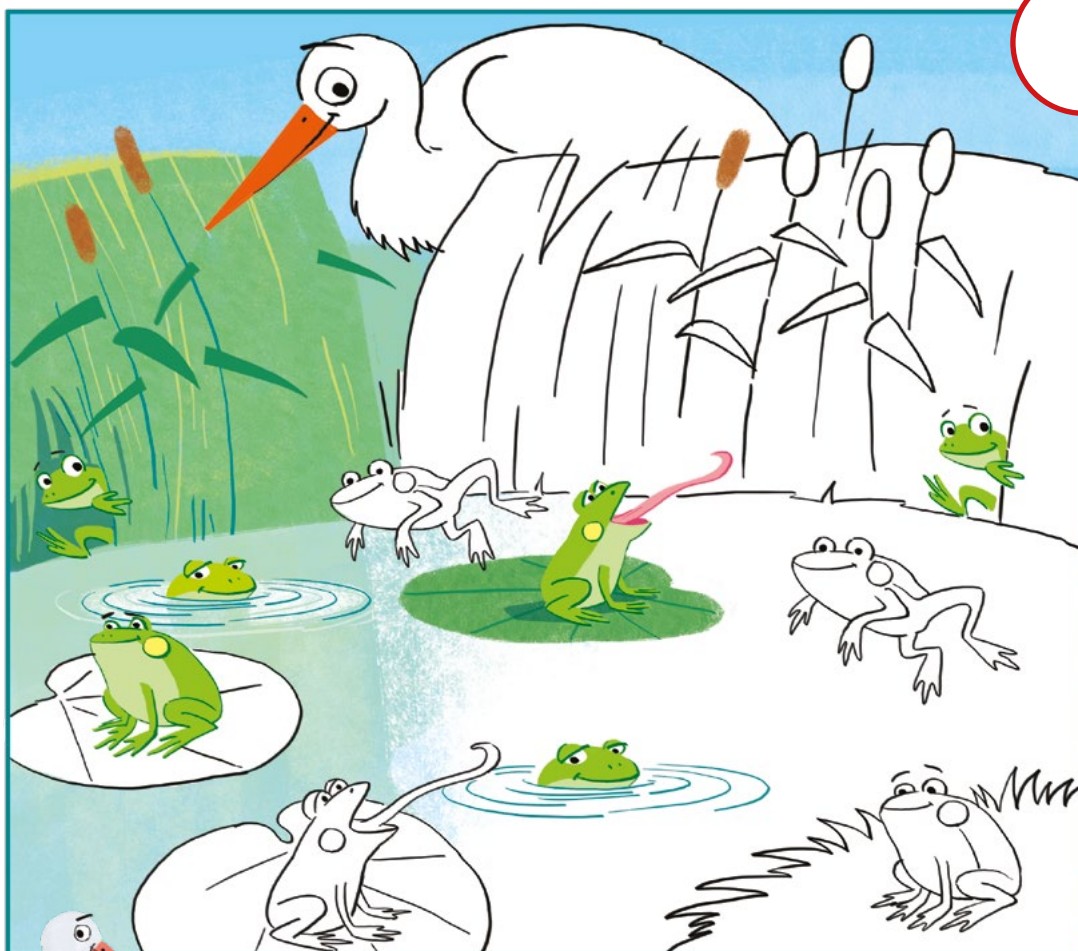

KAW

Połącz żabki w pary.

Policz wszystkie żaby i wpisz ich liczbę w kółko na obrazku.

Dokończ kolorować rysunek.

Jak się nazywa ptak, który obserwuje żaby?

Czy wiesz, że przysmakiem tego ptaka wcale nie są żaby, a na przykład pasikoniki, dżdżownice i ślimaki. Ale w czasie wychowywania młodych bocian musi upolować wiele pożywienia, bo pisklęta są ciągle głodne. Łapie wtedy wszystko, co mu w łapy wpadnie, między innymi żaby i małe ryby, węże, krety, młode zające czy pisklęta ptaków. Co czwarty bocian żyjący na świecie pochodzi z Polski!

Wróbel i zięba

Jestem
WRÓBEL.

Wróbel to ptak, którego bardzo łatwo spotkać w otoczeniu siedzib ludzkich. Mieszka i na wsiach, i w miastach. Unika terenów leśnych. Łatwo go rozpoznać po szaro-brązowym ubarwieniu.

Wróbel nie lubi wędrować. Prowadzi osiadły tryb życia. Wróble tworzą niewielkie stada. Zachowują się hałaśliwie, a przy tym są mało płochliwe.

Zięby i wróble są podobnej wielkości, ale sylwetka zięby jest smuklejsza. To, co odróżnia te ptaki, to kolorowe ubarwienie samców zięby.

Zięby chętnie się uczą... śpiewania!

Melodie są różne i zależą od miejsca zamieszkania. Pisklaki uczą się śpiewu od ojca.

Najpierw osłuchują się z „językiem”, a potem próbują go naśladować. Nie mają problemu z dostępem do „materiałów szkoleniowych”, bo zięby uwielbiają śpiewać i robią to prawie cały czas – nawet 2 tysiące razy w ciągu doby!

Ważne o ZIĘBACH:

To obecnie jeden z najliczniejszych ptaków w Polsce.

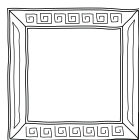
Ziębę można spotkać prawie w całej Europie.

Nie lubią tylko najbardziej na północ wysuniętych krańców kontynentu. Do Polski przylatują w marcu, a po odchowaniu piskląt wracają na południe (wrzesień/ październik). Co ciekawe, na zimowiska podróżują głównie samice. Panowie zostają, by pilnować terytorium. Przebywają wtedy w większej grupie, często np. z wróblami.

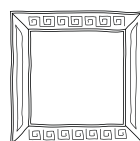

MOJA MAMA JEST SUPER!

POKOLORUJ KWADRACIKI
PRZY TYCH ZDANIACH,
KTÓRYMI OPISAŁBYŚ
SWOJĄ MAMĘ.

Moja mama jest the best!

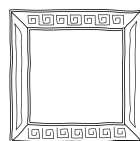

Moja mama
jest
bombowa!

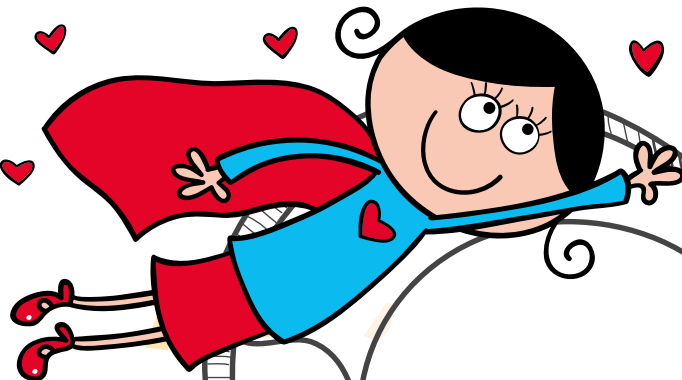

Moja mama jest megafajna!

Jak mama coś ugotuje,
to zawsze świetnie smakuje!

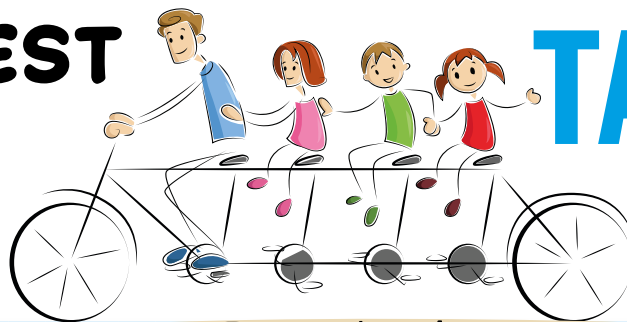
Moja mama to supermama!

A WYGLĄDA
TAK

KOCHAM
CIĘ MAMO!

PO CO KOMU SUPERBOHATEROWIE - PRZECIEŻ JEST

TATA!

CO WIESZ O SWOIM TACIE?

Wiek:

Kolor oczu:

Kolor włosów:

Zawód:

Ulubiona marka samochodu:

Ulubiona potrawa:

Ulubiona dyscyplina sportowa:

Największe marzenie:

Za co kochasz
swojego TATĘ?

Przyznaj mu 3 medale.

MÓJ TATA WYGLĄDA TAK!

Narysuj swojego tatę lub wklej jego zdjęcie.

MÓJ TATA
WYMIATA!

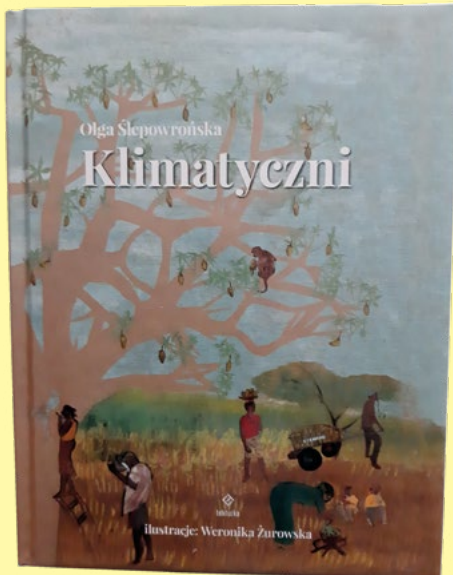

Poznajcie historię żółwia Tymoteusza, który postanowił przemówić do swoich opiekunów, rodzeństwa Basi i Witka. Zabiera ich w różne miejsca na świecie, skąd pochodzą bohaterowie opowiadanych przez niego historii. Jest to na przykład Wiliam Kamkwamba, chłopiec z Malawi. Z niepotrzebnych rzeczy zbudował wiatrak, który mógł zasilić cztery żarówki i dwa radia. To było coś wielkiego, bo jego wioska nie miała dostępu do prądu. Wangari Maathai, Kenijka, zorganizowała akcję, dzięki której posadzono ponad 30 milionów drzew. A wszystko zaczęło się od małej leśnej szkółki, którą założyła za swoim domem, i pań, które postanowiły zrobić to samo.

Każdy rozdział tej książki zakończony jest podpowiedziami, co możemy zrobić sami dla Ziemi!

Zatem do DZIEŁA!

„Klimatyczni”

Autorka: **Olga Ślepowrońska**

Ilustracje: **Weronika Żurowska**

Wydawnictwo Tekturka

Książkę poleca Maja Kupiszewska
– autorka bloga

Nasza planeta ma się coraz gorzej!
Topniejące lodowce, zanieczyszczone
powietrze, śmieci zalewające świat...
Wyliczać można długo. Co robić?
Czy czekać, aż dorośli coś zrobią,
czy zacząć działać? Powiecie:
„Co my, dzieci, możemy pomóc?
Jesteśmy przecież dziećmi!”. I tu się
mylicie, wy też możecie wiele!

Zadanie dla ciebie

**Drobnych rzeczy, które możemy robić na
co dzień dla środowiska, jest mnóstwo.
Dlaczego warto? Bo MAŁY gest wykonany
przez wiele osób robi OGROMNĄ różnicę.**

A co ty robisz dla naszej planety. Postaw , jeśli tak postępujesz.

- Sadzę z rodzicami drzewa i inne roślinki.
- Zakręcam kran, kiedy myję zęby – nie marnuję wody.
- Wyłączam światło, kiedy wychodzę z pokoju.
- Jeśli tylko mogę, jadę do szkoły na hulajnodze lub rowerze, lub idę na piechotę.
- Nie używam jednorazowych, foliowych torebek.
- Segreguję odpady, np. plastikowe butelki wrzucam do odpowiedniego pojemnika.
- Nie śmieczę. Opakowania po batonikach wyrzucam do kosza na śmieci.

Owocowa wyspa

Zabierz rodzinę czy przyjaciół na egzotyczną, owocową wyspę. Przygotuj deser, który będzie nie tylko smaczny, ale i zdrowy!

SKŁADNIKI (na 1 porcję):

- 1 kiwi
- 1 banan
- 1 mandarynka
- 1 cytryna
(do wyciśnięcia soku i 1 plasterka)

Czas przygotowania:
około 45 minut

POTRZEBNE CI BĘDĄ:

- fartuszek do gotowania
- plastikowy nóż
- deska do krojenia
- talerz

Zrób
samodzielnie!

JAK TO ZROBIĆ?

- 1.** Umyj owoce pod bieżącą wodą i delikatnie osusz.
- 2.** Obierz banana ze skórki.
- 3.** Delikatnie przekrój banana na pół, a następnie ułóż go na talerzu tak jak na zdjęciu – to będą pnie palmek. Ponacinaj „pnie” w poprzek.
- 4.** Obierz mandarynkę, podziel ją na części i ułóż je na talerzu tak, żeby zrobić plażę.
- 5.** Obierz kiwi ze skórki. Jeśli nie udaje ci się tego zrobić plastikowym nożem, poproś o pomoc kogoś dorosłego.
- 6.** Podziel kiwi na pół, potem każdą połówkę pokrój w plasterki. Ułóż części kiwi nad bananem tak, żeby powstały liście palmy.
- 7.** Skrop deser delikatnie sokiem z cytryny – dzięki temu dłużej będzie wyglądał świeżo (banany nie pociemnieją).
- 8.** Jeszcze plasterki cytryny, który będzie słońcem, i gotowe!

SMACZNEGO!

NAPISZCIE O SOBIE.

○ O swoich zainteresowaniach, o ulubionych książkach, piosenkach czy filmach.

○ Opowiedzcie też o tym, jak uczycie się języka polskiego, czy chodzicie do polonijnej szkoły. Powiedzcie nam, co w Polsce podoba Wam się najbardziej.

○ Czekamy też na zdjęcia, na których będziecie Wy oraz Wasze ukochane zwierzaki, kolekcje, przytulanki... Możecie dołączyć pozdrowienia dla rodzinki, przyjaciół, kolegów, a może kogoś bliskiego z Polski.
CHCEMY WAS POZNAĆ!

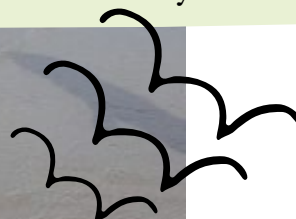
Poproście rodziców o pomoc i przyślijcie wszystko e-mailem na adres: redakcja@kumpel.com.pl (w temacie: POZNAJEMY SIĘ).

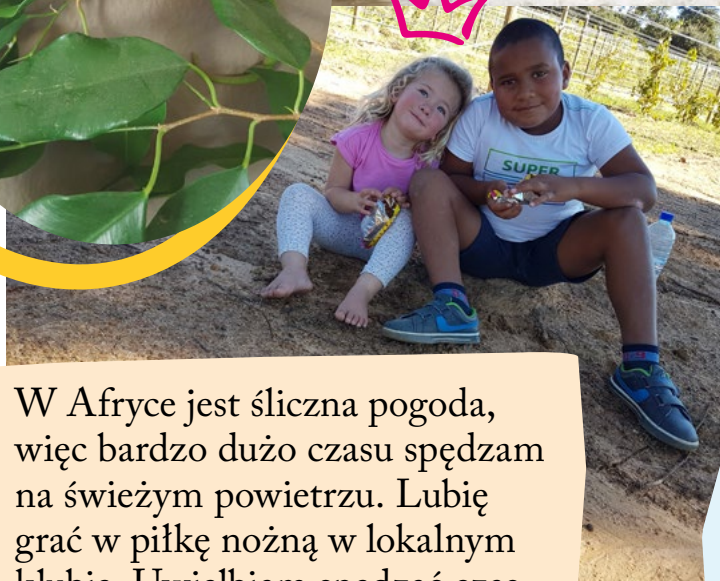
Cześć!

Urodziłem się i mieszkam w Afryce Południowej w Somerset West. Dla kolegów i koleżanek jestem Rhys, a moja rodzina i przyjaciele w Polsce nazywają mnie Antek, bo to moje drugie imię. Nawet moja 3-letnia siostra, która nie mówi jeszcze po polsku, od zawsze woła na mnie Antek.

Mam 7 lat i chodzę do pierwszej klasy szkoły afrykańskiej i pierwszej klasy szkoły polskiej online. W soboty mama zabiera mnie do szkoły polskiej w Kapsztadzie. Lubię uczyć się języka polskiego, bo mogę rozmawiać z dziadkami i rodziną w Polsce. Ponieważ mój tata nie mówi po polsku, to czasem mamy z mamą małe sekrety.

W Afryce jest śliczna pogoda, więc bardzo dużo czasu spędzam na świeżym powietrzu. Lubię grać w piłkę nożną w lokalnym klubie. Uwielbiam spędzać czas nad oceanem. Często łowią ryby z tatą i serfuję.

W domu mamy dużo zwierząt: 5 psów, 3 kury, 3 żółwie i papużki, ale najbardziej lubię odwiedzić różnych dzikich zwierząt w naszym ogrodzie, szczególnie kameleonów.

Polska Szkoła Sobotnia im. Pana Kleksa w Accrington

Polska Szkoła w Accrington istnieje od 2007 roku. Cztery lata po jej otwarciu uczniowie klasy trzeciej zgłosili propozycję, by ich szkoła nosiła imię Pana Kleksa. Zgodzili się na to pozostali uczniowie, rodzice i nauczyciele.

Myślicie, że szkoła Pana Kleksa jest tylko w książce?
A my znaleźliśmy ją w... Anglii!
W hrabstwie Lancashire.

Uroczyste nadanie imienia nastąpiło 10 września 2011 roku. Odczytano wówczas Akt Nadania Szkole Imienia.

Jeśli ktoś chciałby zobaczyć Pana Kleksa na żywo, powinien wybrać się do Accrington. Pan Kleks pojawia się tam na wszystkich uroczystościach szkolnych. Nauczyciele chcą w ten sposób podkreślić, że nauka przez zabawę to najlepszy sposób poznawania otaczającego świata. Uczniowie są zachęceni – nie tylko przez Pana Kleksa, ale i całą kadrę na czele z panią dyrektorką Anną Szymańską – do próbowania polskich przysmaków oraz wykonywania doświadczeń fizycznych i chemicznych. Zupełnie jak w Akademii Pana Kleksa.

Na uroczystych obchodach 10-lecia szkoły poświęcony został jej sztandar – widnieje na nim Biały Orzeł i Pan Kleks.

Podczas rozpoczęcia roku szkolnego Pan Kleks rozdaje pięgi wszystkim nowym uczniom, natomiast zabawa karnawałowa jest fantastycznym czasem, kiedy można z nim zatańczyć.

Na festyny przybywają nie tylko uczniowie, ale i ich rodziny i znajomi. Popularnością cieszą się także różne konkursy, pokazy talentów oraz... wyjazdy do Polski.

HISTORIĘ PANA KLEKSA UCZNIOWIE POZNAJĄ W KLASIE 2. NIE MA W TEJ SZKOLE NIKOGO, KTO BY NIE OBEJRZAŁ CHOCIAŻ RAZ FILMÓW O PRZYGODACH AMBROŻEGO KLEKSA.

Opracowała Renata Jarecka.

Konkurs „Moja Polska Gwiazdka”

Polska Szkoła w Oss zaprasza do udziału w kolejnej edycji konkursu plastycznego „Moja Polska Gwiazdka”. Do udziału zaproszone są wszystkie polonijne rodziny z Holandii. Organizatorzy czekają na prace namalowane przez dzieci, dorosłych lub przygotowane rodzinie.

Uczestnicy konkursu wykonują dowolną ilość prac w formacie A4 wybranymi przez siebie technikami plastycznymi (rysowanie, malowanie, wyklejanie, wycinanie, grafika itp.). Konkurs nie obejmuje prac przestrzennych.

Prace należy przesłać do 6 grudnia 2021 r.

Szczegółowe informacje w regulaminie na stronie: www.osstoja.nl (kontakt w sprawie konkursu: info@osstoja.nl).

PROJEKT EDUKACYJNY
DLA DZIECI I MŁODZIEŻY
**WIRTUALNA
JESIEŃ
W MUZEUM**

TO JUŻ 2. EDYCJA!

„WIRTUALNA JESIEŃ W MUZEUM”

Czy wiesz, że Polska może się pochwalić ponad 500 muzeami. Część z nich wkrótce będziecie mogli odwiedzić, nawet nie wychodząc z domu. Już dziś zapiszcie się do projektu edukacyjnego „Wirtualna Jesień w Muzeum”, który skierowany jest do dzieci w wieku od 6 do 16 lat i ich rodziców, opiekunów. Cykl bezpłatnych webinarów we współpracy z muzeami z całej Polski stanowi niepowtarzalną

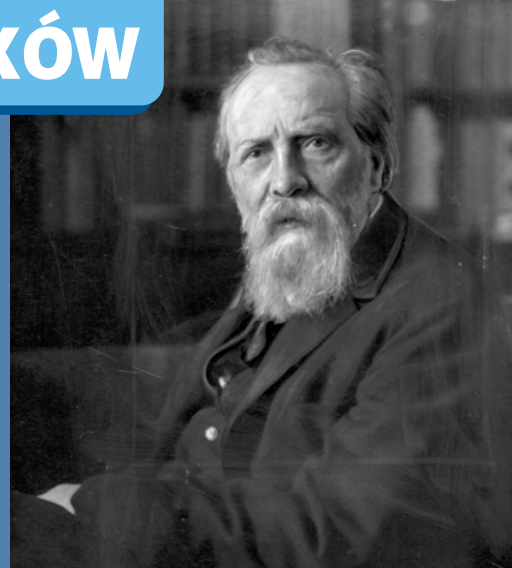
okazję, by poszerzyć swoją wiedzę w zakresie naszej rodzimej historii i kultury. Młodzi z pewnością wiele się nauczą, podszkocą w języku polskim, a być może nawet odkryją nową pasję. Wystarczy, że włączycie komputer, tablet czy telefon, a muzea same przyjdą do waszego domu.

Harmonogram webinarów i zasady zapisów na stronie: <https://polonia.edu.pl/wirtualna-jesien-w-muzeum-2/>

HENRYK ARCTOWSKI

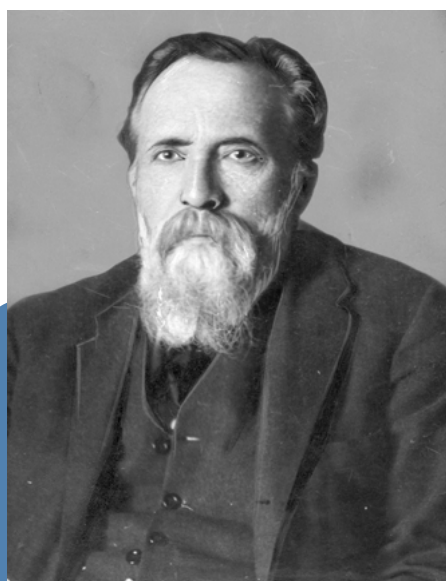
Żył w latach: 1871–1958

Był: najbardziej znanym polskim badaczem krajów polarnych.

Co trzeba o nim wiedzieć?

W 1897 roku Henryk Arctowski na statku Belgica udał się na wyprawę, by badać najmroźniejszy kontynent – Antarktydę. Wyprawa trwała ponad 2 lata. Wykonano wtedy liczne mapy i fotografie Antarktydy.

W 1910 roku Henryk Arctowski uczestniczył w wyprawie na Spitsbergen – to największa wyspa Norwegii w większości pokryta lodowcami. Teraz mamy tu Górę Arctowskiego i Lodowiec Arctowskiego. Nazwisko wielkiego podróżnika noszą też inne miejsca i obiekty. Jest Półwysep Arctowskiego, Zatoka Arctowskiego, a na Wyspie Króla Jerzego działa **Polska Stacja Antarktyczna im. Henryka Arctowskiego**, która prowadzi badania naukowe.

ĆWICZYMY JĘZYK... POLSKI!

SPRÓBUJ WYPOWIEDZIEĆ TE ŁAMAŃCE JĘZYKOWE.
NAJPIERW POWOLI, A POTEM SZYBCIEJ. DOBREJ ZABAWY! 😊

W gąszczu szczawiu
we Wrzeszczu
klaszczą
kleszcze na deszczu.

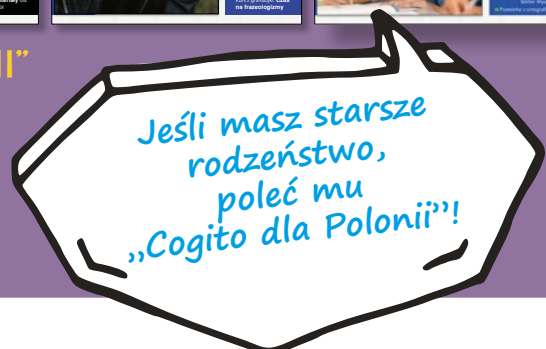
W SZCZEBRZESZYNIE
CHRZĄSZCZ BRZMI
W TRZCINIE.

Leży Jerzy na wieży
i nie wierzy,
że włos mu się jeży
od pisków nietoperzy.

WSZYSTKIE WYDANIA E-MAGAZYNU „KUMPEL DLA POLONII”
DLA DZIECI I E-MAGAZYNU „COGITO DLA POLONII”
DLA MŁODZIEŻY ZNAJDZIECIE
W POLONIJNEJ BIBLIOTECE CYFROWEJ:
www.pbc.uw.edu.pl

Jeśli masz starsze
rodzeństwo,
poleć mu
„Cogito dla Polonii”!